

บทที่ 1 ลูกทะเล

ฝนพรำลงมาสามวันสามคืนแล้ว ละอองฝอยบางเบาของสายน้ำโปรยปรายนาน ต่อเนื่องข้ามทิวาและราตรีราวกับฟ้ารั่ว หมู่บ้านชาวน้ำริมผาหินสูงทางทิศประจิมของอ่าวจมอยู่ในม่านฝน กระทั่งลมซาวประมงหลายสิบหลังซุกตัวในช่องเขา โดยมีผาหินเป็นเกราะกำบังพายุ คลื่นม้วนตัวเป็นเกลียวเขียวซัดกระแทกผาดังคลื่นครั้นตลอดเวลา บนผาสูงไม่ไกลออกไปเป็นช่องแตก ลมแรงส่งเสียงหวีดหวิวเหมือนเสียงพิศาจร้องระงม ชาวบ้านจึงเรียกช่องนั้นว่า ช่องพิศาจ อีกฟากหนึ่งของช่องแตกเป็นป่าโกงกางแผ่กว้างสุดลูกหูลูกตาไปจรดป่าดิบที่โอบล้อมเทือกเขาสันกาลาคีรี

ปารีนอนอุ่นใต้ผ้าห่มผืนบาง ได้ยินเสียงเม็ดฝนพรปรดหลังคาไม่หยุดมาทั้งคืนราวกับดุริยางค์ของเทพแห่งพิรุณ ทุกอณูอากาศอบไอฝนจนชุ่มฉ่ำ สายน้ำที่พรำพรำลงมาทั้งคืนทำให้ห้วงยามนี้เหมาะแก่การหลับใหล แต่เขาตื่นด้วยสัญชาตญาณ

ห้องนั้นเป็นโลกส่วนตัวของเขา ที่นอนเก่า ๆ ปูด้วยเสื่อสีน้ำตาล มุมหนึ่งของห้องเป็นโต๊ะไม้เก่า แก้อีหนึ่งตัว ผ้าม่านเก่าคร่ำคร่าแต่สะอาดหมดจด ฝานอกหน้าต่างยังคงมีดสนิท เขาสูดลมหายใจเข้าเต็มปอด ได้กลิ่นทะเล เขาตื่นนานแล้ว แต่ยังไม่อยากลุก ไม่ใช่เพราะขี้เกียจ แต่เจ็บแปลบที่แผลช่วงล่าง

ปารีอายุครบสิบสองเมื่อวานนี้ และเพิ่งผ่านพิธีสูหน้ตมาได้เพียงสองวัน แผลของเขาแห้งแล้ว แต่ยังเจ็บข้างเป็นครั้งคราว

สองวันก่อนเด็กชายห้าคนเข้าพิธีสูหน้ตพร้อมกัน คือ ฮัจจี รามะห์ การ์ัง จานะ และตัวเขา ในบรรดาเด็กทั้งห้าคน รามะห์อายุมากที่สุด จานะอายุน้อยที่สุด ทุกคนเตรียมผ้าขาวคนละผืน ใช้นุ่งหลังเข้าสูหน้ต การทำพิธีมาโซะยาวิพร้อม ๆ กันก็เพื่อให้เด็ก ๆ เกิดความอุ่นใจไม่กลัว

โต๊ะ*อัสมะอี ผู้รู้และหมอประจำหมู่บ้านบอกเมื่อเริ่มพิธีว่า สูหน้ตเป็นแนวปฏิบัติมาแต่โบราณ แสดงถึงความสะอาดบริสุทธิ์

การขริบกระทำในเวลาเช้าตรู่ เพราะอากาศเย็น ทำให้เลือดออกน้อยกว่า

* โต๊ะ ในภาษามลายูแปลว่า ผู้มีอาวุโส

และหยุดเร็วกว่า รามะห์อายุมากที่สุดกลับส่งเสียงร้องมากที่สุด จนพ่อของเขา บอกว่า "เด็กชายทุกคนผ่านพิธีมาโศชะยาวิมาแต่โบราณ ไม่มีใครร้องดังกว่าเจ้า หากร้องอีกจะจับเจ้าโยนลงทะเลให้ฉลามกิน" เรียกรอยยิ้มจากหลายใบหน้าปารีเองกลืนหัวเราะไม่อยู่ โพล่งเสียงหัวเราะดังจนลุงอันยาหันมาถลึงตาใส่เขา

ลุงอันยาช่างเป็นคนไม่มีอารมณ์ขัน ไม่เคยยิ้ม ไม่เคยหัวเราะแต่ลุงอันยาก็เป็นเช่นพ่อบังเกิดเกล้าของเขา ปารีไม่มีพ่อแม่ ตั้งแต่จำความได้ก็อยู่กับลุงอันยาที่หลังบ้านชาวน้ำริมผา ปารีอาศัยอยู่ในกระท่อมเล็ก ส่วนลุงอันยากับบิณฑังอาศัยอยู่ในกระท่อมใหญ่กว่า

บิณฑังเป็นเด็กหญิงอายุน้อยกว่าเขาเพียงปีเดียว ติดเขาแจ หรือที่ถูกต้องคือติดการเล่นละครตุ๊กตาผ้าของเขา ละครตุ๊กตาผ้าเป็นการเล่นโดยสวมตุ๊กตาผ้ารูปสัตว์ต่างๆ ที่มีมือทั้งสองข้าง และขยับปากพวกมันให้พูดเสียงหนึ่งของเขา อีกเสียงหนึ่งของตุ๊กตาผ้า

ปารีพบความลับนี้เมื่ออายุสี่ขวบว่า เขาสามารถเปล่งเสียงออกมาได้โดยไม่ต้องขยับริมฝีปาก เขาพบว่าเขาเป็นคนเดียวในบ้านชาวน้ำที่มีความสามารถพิเศษนี้ เขารู้สึกสนุกกับการเล่นแบบนี้ และชอบแก๊งเพื่อน ๆ เมื่อเดินผ่านชายป่าเปลี่ยวในเวลากลางคืน เขามักส่งเสียงหลอนของปิศาจโดยไม่ขยับปาก เป็นผลให้เพื่อน ๆ วิ่งหนีด้วยความกลัวผี ต่อมาเมื่อเพื่อน ๆ รู้ความลับนี้ เขาก็แก๊งใครไม่ได้อีกต่อไป

ปารีลुकจากที่นอน ก้าวออกไปนอกเรือน ฝนซาลงแล้ว แต่เม็ดพิรุณยังปรอยลงมา ลุงอันยารอเขาอยู่แล้ว โคมไฟในมือสาดให้เห็นเงาร่างที่แข็งเหมือนหินผา ลุงอันยายืนตระหง่านรอเขาตรงจุดนั้นเช่นทุกวัน แน่วหนึ่งเหมือนเรือที่ถ่วงสมอ ความจริงลุงอันยาก็เป็นสมอเรือสมชื่อ* ไม่ว่าฝนตกแดดออก ลุงอันยาไม่เคยผิดเวลานัดหมาย

ทั้งสองเดินไปที่ริมฝั่ง ก้าวลงเรือท้องแบน ลุงอันยาพาไปช้า ๆ แต่มั่นคงในวัยปลายสี่สิบ ลุงอันยายังแข็งแรง มีแต่ใบหน้าที่เรียบเฉยทั้งปีทั้งชาตินั้น ชอนความรู้สึกทุกอย่างเก็บไว้ในนัยน์ตาคู่นั้น

ฝนยังคงปรอยบางเบา มองไม่เห็นเม็ดฝน นอกจากแสงริบหรี่ของโคมไฟ

* อันยา ในภาษามลายูแปลว่า สมอเรือ